

TA MESEC V SKUPŠČINI

Zasedanje vseh treh zborov občinske skupščine bo v sredo 29. junija s pričetkom ob 15.30

Delegati bodo razpravljali o:

- Osnutku družbenega dogovora o financiranju funkcionalne dejavnosti krajevnih skupnosti na območju ljubljanskih občin
- Poročilu o izvajanju programa samoprispevka III
- Poročilu o izvajanju začasnih ukrepov družbenega varstva v Živalskem vrtu mesta Ljubljana in predlogu sklepa o prenehanju začasnih ukrepov
- Poročilu o uresničevanju družbenega plana občine v prvem trimesečju leta 1988
- Odločbi o uvedbi komasacijskega postopka v k. o. Dobrova, k. o. Ig, k. o. Pijava gorica in k. o. Lavrišče
- Odločbi o razglasitvi trajno varovalnih gozdov
- Predlogu sklepa o zaključnem računu davkov in prispevkov za leto 1987
- Osnutku dogovora o spremembah in dopolnitvah dogovora o oblikovanju in razporejanju sredstev splošne porabe v občinah in mestu Ljubljana za leto 1988
- Osnutku odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1988
- Programu dela zbora skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje september-december 1988.

Prenehanje začasnih ukrepov v Živalskem vrtu?

O tem bodo odločali delegati na junijski skupščini. Občinski izvršni svet je na podlagi temeljitega poročila začasnega kolegijskega poslovnega odbora (ZKPO) ocenil, da so razmere v Živalskem vrtu takšne, da se lahko ukrep predčasno ukine.

Začasni kolektivni poslovodni organ je svoje delo usmeril na zagotavljanje normalnega poslovanja, reda in discipline ter na: pripravo in sprejem preostalih manjkajočih oziroma pomanjkljivih samoupravnih splošnih aktov, kadrovanje ustreznih delavcev na vodilna oziroma strokovna dela, izvajanje sprejetega plana za tekoče leto s poudarkom na zagotavljanju potrebnih finančnih sredstev ter na izdelavo vsebinske zasnove razvoja oziroma obnove Živalskega vrta. Ves čas je ZKPO (imel je 16 sej) sodeloval s svetom; v pripravah na odločitve pa je bilo izvedenih tudi več zborov delavcev in sestankov sindikalne in mladinske organizacije z ozirom na dograjevanje organizacije in izboljšanje poslovanja, so bili že sprejeti samoupravni akti nekajkrat dopolnjeni. V kratkem bo sprejet tudi pravilnik o medsebojnih delovnih razmerjih.

Kadrovske težave so presežene, svet zavoda je na podlagi razpisa imenoval novega direktorja, ZKPO pa je v skladu s svojimi pristojnostmi izbral računovodjo, blagajnika in mizarja, po nastopu direktorja pa bo izbran še tehnolog. Izboljšani osebni dohodki in še posebej pogoji za delo, bodo bistveno vplivali na lažje razreševanje preostalih kadrovskega potreb.

V tem letu se je pričela gradnja oziroma obnavljanje montažne upravne stavbe s 416 kvadratnimi metri, pripravljalnice hrane s skladišči v površini 115 kvadratnih metrov, vivarija, medvednjaka in objektov otroškega programa. Finančna sredstva so zagotovljena s krediti izvajalcev (Marles in SGP Bežigrad), Zavarovalne skupnosti Triglav, programov Komunalne skupnosti in Območne vodne skupnosti ter lastnih virov in sredstev akcije Pomoč Živalskemu vrtu. Nekoliko kasneje priprave na izdelavo vsebinskih zasnove razvoja oziroma obnove Živalskega vrta, vendar je najboljše delo — opredelitev minimalnih bivalnih zahtev za posamezne živali že opravljeno.

Predvidoma še letos bi tako pristopili k izdelavi urbanistične dokumentacije, in idejnega načrta. Potrebna sredstva so planirana oziroma zagotovljena, z LUZ-om in predstavniki odbora za izgradnjo Biološkega središča pa potekajo pripravljala dela za objavo natečaja.

In ob zaključku tega zapisa velja pripisati tudi to ugotovitev: z odhodom nekaterih delavcev, povečanjem delovne discipline ter reda, z odločnejšim razreševanjem strokovnih in delovnih problemov ter ambicioznimi načrti za naprej, so se bistveno izboljšali tudi medsebojni odnosi v kolektivu. To pa je najbrže največ vredno, saj vemo, da je bil začasni ukrep družbenega varstva sprejet v veliki meri prav zaradi tega.

O IZGRADNJI IZ PROGRAMA TRETJEGA SAMOPRISPEVKA

Zdravstvena postaja Škofljica pred otvoritvijo

Z izglasovanjem tretjim ljubljanskim samoprispevkom smo na območju našega mesta pokrili prostorski primanjkljaj na področju predšolske vzgoje, osnovnošolske vzgoje in izobraževanja, zdravstvene varstva in kulture. Program je obsegal 36 objektov — 13 VVO, 12 osnovnih šol oziroma prizidkov, 7 zdravstvenih, 4 ostale objekte in pridobitev dokumentacije za 4 objekte.

Spremenjeni in zaostreni pogoji gospodarjenja v zadnjih letih so bistveno spremenili tudi razmere, ki so v letu 1981 pogojevale odločitve, sprejete

na referendumu. Stanovanjska gradnja se je upočasnila, zmanjšala se je nataliteta, kar je povzročilo manjše potrebe po vzgojnovarstvenem prostoru.

Na območju naše občine je bilo v program uvrščenih 13 objektov ali 36 odstotkov celotnega programa — 6 VVO, 2 prizidka k osnovnim šolam, 2 zdravstveni postaji, novogradnja glasbene šole ter dograditev in adaptacija Mladinskega klubskega zdravilišča Rakitna. Po spremenjenem terminskem planu koncem leta 1984 je kot posledica zamika gradnje stanovanjske soseske Grba zamaknjena gradnja VVO Viško polje in sicer v obdobju, ko bo izkazana dejanska potreba po tem objektu.

Veliko naporov in usklajevanja zaradi nedorečenosti finančnih virov so terjale tudi sprotne aktivnosti za gradnjo vseh potrebnih komunalnih vodov. Od 12 objektov je dokončanih in predanih v uporabo 11 objektov, zadnji — zdravstvena postaja Škofljica pa predvidoma še pred letnimi počitnicami.

S programom tega samoprispevka smo v občini bistveno povečali družbeni standard in dosegli cilj izenačitve z drugimi ljubljanskimi občinami. Sttevilo mest v vrtcih smo povečali za 480, osnovnošolski prostor smo povečali za 22 učilnic, 2 kuhinji, 3 večnamenske prostore in eno telovadnico. Izboljšali so se tudi pogoji za izvajanje osnovnega zdravstvenega varstva in glasbenega šolstva.

Ob razpravi na občinskem izvršnem svetu pa je bila ponovno odločno postavljena zahteva, da skupnost Samoprispevka III zagotovi prenos objektov in zemljišče na končne uporabnike skupaj z vpisom v zemljiško knjigo. Izvajalce programov (predvsem na Rakitni in OŠ Kolesarja) pa za dokončno odpravo pomanjkljivosti ugotovljenih na tehničnem pregledu in pri obratovanju, da bi ta dva objekta vendarle dobila dokončno uporabno dovoljenje. Pa tudi sicer so izvajalci del dolžni odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti v garancijskem roku.

Razglasitev trajno varovalnih gozdov

Kateri gozdovi se razglasijo za trajno varovalne? Tisti, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja ali krušenja, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda in gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, dalje gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenapeto odtekanje voda ter s tem varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi.

Občinski komite za kmetijstvo, gozdarstvo in preskrbo je pripravil odločbo o razglasitvi trajno varovalnih gozdov, ki jo bo posredoval v sprejem občinski skupščini. Tako bo znašala skupna površina varovalnih gozdov na območju občine 837,62 ha, od tega je v zasebni lasti 627,94 ha in v družbeni 209,68 ha. Ti gozdovi morajo biti označeni na kartah, ki so sestavni del gozdnogospodarskega načrta. V teh načrtih pa se za trajno varovalne gozdove ne določa etat, dovoljena je le potrebna sečnja, posek posameznih težkih dresov oziroma drevja ob gozdnem robu, ki se zarašča v kmetijske površine... Stroški sanacije trajno varovalnih gozdov zaradi posegov v te gozdove gredo v breme tistega, ki uporablja zemljišče.

Ti gozdovi so: Peči na 11 ha, Hrastence na 5 ha, Grmadi na 196 ha, Lovrenc na 27 ha, Tošča na 119 ha, Strmec na 12 ha, Smolnik na 23 ha, Grajski zavod na 40 ha, Iški Vintgar — Zala na 250 ha, Garavec na 3 ha, Turjak — Bajdine na 3 ha, Suha reber na 10 ha, Krvavski grič na 10 ha, Iška na 128 ha.

Z razglasitvijo trajno varovalnih gozdov se z ničemer ne posega v lastnino na zemljišču in gospodarjenje z gozdovi. Če dosedanje gospodarjenje v teh gozdovih je dovoljevalo predvsem sanitarno sečnjo in sečnjo posameznega drevja. Namen razglasitve varovanja je predvsem v čuvanju vegetacije in tal pred erozijo, plazovi, usadi, zadrževanje nekaterih voda ter varovanje nižje ležečih površin voda, komunalnih in stanovanjskih objektov pred zasipavanjem in plazovi ter nastajanje novih hudournikov. Vsak poseg v teh gozdovih, ki bi prizadel varovalno vlogo gozda ni dovoljen.

150 let spomenika grofa Blagaya

V sklopu praznovanja letošnjega krajevnega praznika, so v nedeljo, 15. maja v Polhovem Gradcu slovesno odkrili tudi obnovljeni obelisk grofa Richarda Ursinija Blagaya. Osrednja slovesnost je to pot potekala pred samim spomenikom ob vznožju Polhogradske gore, mimo domačinov in nekaj naključnih gostov, ki so bili namenjeni na samo goro, pa

dr. Matjaž Kmecl: V Blagayevem obelisku je neka humanistična poanta, zato je bil že zadnji čas, da so ga obnovili

se je je udeležil tudi nestor naše kulture in planinstva dr. Matjaž Kmecl.

Ne preveč številnemu občinstvu, ki je zasedlo ves skromno odmerjeni, a prav idilični prostor pred obeliskom velikega ljubitelja narave, je to pot spregovoril botanik dr. Tone Vrabar, ki je predvsem razgrnil zgodovino spomenika in cvetlice blagajane, hkrati pa nazorno prikazal tudi silen ustvarjalni utrip, ki je vladal pred 150 leti.

»Če 14. maja 1838 h kusatosa ljubljanskega muzeja Henrik Freyerju ne bi prišel saški kralj Friderik August in ga ta ne bi povabil na Polhogradsko goro, naj si ogleda novoodkriti blagajev volčin, tega spomenika ne bi bilo,« je dejal dr. Tone Vrabar. »Kralj se je lastnoročno povzel na Polhogradsko goro, domačemu grofu Blagayu, ki je le leto dni poprej opozoril Freyerja na nenavadno cvetlico blagajano,

Spomenik po obnovitvi

pa se je zdelo vredno, da je velikemu saškemu gostu še isto leto dal postaviti obelisk.

Monumentalni obelisk, prava poezija v kamnu, ki ji je nanovo vdihnil življenje kipar Bine Ambrožič, je pritegnil tudi dr. Matjaž Kmecl: »V tem obelisku je neka humanistična poanta, zato je bil že zadnji čas, da so ga obnovili,« je dejal na samem slavnostnem prizorišču. »Vsekakor gre za edinstven primer, saj zlepa ne najdeš spomin na kralja, ki je gojil rože. Obelisk pa je bil potreben nove obleke tudi zato, ker gre na to goro vsako nedeljo tudi na stotine ljubljancov, in je bil v tako slabem stanju kot smo ga videvali poprej, prav slaba napoved za pot navzgor.«

Tako nanovo obnovljen in z več kot idiličnim ambientom, bo obelisk prejkone nov koristen kamenček v že tako slikovitem polhograjskem mozaiku.

BRANKO VRHOVEC

V Podpeči so praznovali

Vrsti krajevnih praznikov, ki smo jim bili priča te dni, se je v nedeljo, 22. maja pridružila tudi KS Podpeč-Preserje. S tem so obeležili spomin na davni 18. maj 1942, ko je bila požgana vas Kamnik in je več tamkajšnjih mož odšlo v partizane. Ob tej priložnosti so pred krajev-

Priznanja so prejeli:

Priznanja KS: Jože Sojer, Avgust Švigelj, Janez Urbanc, GD Jezero, GD Preserje
Bronaste značke OF: GD Podpeč, Planinsko društvo Podpeč

nim gasilskim domom pripravili večjo slovesnost, ki so se je mimo predstavnikov tamkajšnjega družbenopolitičnega življenja in gasilcev, udeležili tudi nekateri predstavniki naše občine.

Pokratkem uvodnem nagovoru predsednice KK SZDL Podpeč-Preserje Anice Vehar, je zbranim spregovoril predsednik IS skupščine občine Stane Droljč, ki je nazorno in dokaj prepričljivo razgrnil prizadevanja občine pri reševanju aktualnih težav, obenem pa se dotaknil tudi dosežkov in problemov, ki pestijo KS Podpeč-Preserje.

»Živite na območju, ki je lepo in, zdi se, kar preveč vaše,« je med drugim dejal Stane Droljč. Predsednik IS

skupščine občine je posebej govoril o žgočih problemih, s katerimi se otepa ta KS: o slabih, dotrajanih cestah, oporečni vodi, predvsem pa neuresničeni telefoniji, ki jo krajani med vsemi tegobami postavljajo na prvo mesto.

V kraju so sicer že pred časom pretehtali študijo, ki obeta perspektivno kar dobro ureditev telefonije za celotno območje KS, vendar pa bi bila najbrž prehud finančni zalogaj.

Na proslavi so nato v prisotnosti najvišjih predstavnikov gasilstva v naši občini svoj lonček primaknili tudi krajevni gasilci, ki prav letos praznujejo 80 let svojega delovanja, podelili pa so tudi tradicionalna krajevna priznanja. Za pester kulturni program pa so to pot poskrbeli učenci OŠ »Krimski odred« Preserje in ženski pevski zbor DPD »Svoboda« Podpeč

B. VRHOVEC

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠ KRAJ:

DVORSKA VAS

Šola brez učencev

O Dvorski vasi pri Velikih Laščah in njenih ljudeh je zapisano ali se je ustno ohranilo toliko legend, da bi jih človek komajda »vkup spravil« kot bi zapisal tamkajšnji velik mož in pisateljska legenda Fran Levstik. Najbolj zgečljiva pripoveduje o Gasperjevem »sudatu«, ki v času Napole-

onove okupacije ni hotel dati obvezne dajatve za francoske vojake, pa je moral za kazen sto dni zibati enega od njih. Stoti dan je Francoza naveličano zvrnil iz zibelke — in je moral spet vse od začetka.

Še huje se je tiste čase godilo kmetu Starču, ki so ga za podoben prekršek Francozi vzeli s seboj in se ni nikoli več vrnil.

Standardni problem — cesta

Kako so se Napoleonovi vojaki pritepli do Dvorske vasi, ni znano. Tudi ne, kako so tjakaj prihajali istrski tovarniki Čiči, ki so tovorili sol in vino. Vsekakor jih je prineslo po stari vijugavi cesti, ki pripelje iz bližnjega Prilesja ali z druge strani z Male Slevnice. Cesta je še danes natanko taka kot včasih, saj pri vsej današnji civilizaciji in napredku ne premore niti krpicke asfalta, in je kot taka še vedno bolj primerna za konjsko in volovsko vprego, kot pa za avtomobile.

»Ta cesta je res križ,« se hudeje nad pomanjkljivostjo domačin Janez Hočevar, ki je bil dolga leta pri krmlu vaškega odbora. »Dokler jo je vzdrževalo Komunalno podjetje, je bila še kar, odkar pa jo je prevzelo Cestno podjetje Ljubljana, je z njo vse slabše in slabše. Prometa pa je vse več. Zdaj si vsaj že kakih petnajst let prizadevamo, da bi jo pokrili z asfaltom in vsaj desetkrat so nas

Komajda kakih petdeset let staro šolsko poslopje vse bolj načenja zob časa

Orientacijski pohod je od mladih terjal veliko znanja pa tudi vzdržljivosti

Vaja z vedrovko

Z OBČINSKE VAJE CZ IN RK IN MLADIH V SLO IN DS

Preizkušnja s praktičnimi koristmi

Težko bi bilo v nekaj zgoščenih besedah opisati vse, kar se je letošnjega 20. maja dogajalo v prostorih OŠ Oskar Kovačič na Galjevi: tu so bile ekipe CZ in RK iz delovnih organizacij in KS, ki so se pomerile v prvi medicinski pomoči, mladi šolarji pa so se, kot že tolikokrat poprej, preizkusili v gašenju z vedrovko, streljanju z zračno puško, orientacijskem pohodu in testih iz prve pomoči, cestnoprometnih predpisov, NOB na barjanskem območju in zdravilnih rastlin.

Vsekakor je osrednji del preizkušnje potoval v prostorih OŠ. Tu je nič manj kot 30 odraslih ekip CZ in RK preizkusilo svoje spretnosti v triaziranju in reševanju najrazličnejših poškodovancev, 23 ekip osnovnih in srednjih šol pa je to znanje preverilo le v testih. Vsaka ekipa je imela po šest članov, pri čemer so triazirali le njihovi vodje in namestniki.

»Naša naloga je pravzaprav v tem, da najprej ugotovimo, kdo je najbolj potreben prve pomoči, potem pa poškodovancu nudimo potrebno nujno oskrbo in ga prenesemo do ustreznega štaba,« je v nekaj skopih besedah opisala svoje delo Nevenka Pečnik, vodja ekipe rdečega križa iz KS Krim. »Vse to se odvija v prostorih te šole. Sama sem se teh tekmovanj udeleževala že prej, ko sem bila v osnovni šoli, kasneje pa sem nadaljevala to delo v sklopu našega RK. Prav v prostorih RK naše KS smo imeli v času priprav tudi dva predavanja o prvi medicinski pomoči.«

Nič manj nestrpno ni čakala na preizkušnjo tudi Mirjam Jare, članica ekipe CZ iz Polhovca Gradca: »Že drugič sem na tovrstnem tekmovanju, in lahko rečem, da nimam nobene treme. Pred tem smo namreč imeli 12 urni tečaj, kjer smo vse ponovili. Seveda pa vem, da ne bo lahko; še najtežja je vaja prenosa poškodovanca z zlomljeno hrbtnico ali zastrupitvijo z bojnimi plini, kjer je treba delati pod zaščitno masko.«

Toda, če so se že pripadniki CZ in RK bali maske, pa je med učenci po drugi strani vzbujal največ strahu orientacijski pohod po 4 km dolgi progi prek Golovca, kjer jih je čakalo 8 kontrolnih točk, s časovno 70 minut.

Mlademu poškodovancu so nudili prvo pomoč

»Ta orientacijski pohod je brez dvoma najtežja disciplina, kar jih imamo,« je bil ves zaskrbljen pred štartom Miha Voglar iz OŠ Brezovica, ki se je prvič udeležil tega tekmovanja. »Vendar pa upam, da ne bo tako težko najti kontrolnih točk, saj smo se na to cel mesec pripravljali.«

Rezultati:

1. ekipa 24 – OŠ Oskar Kovačič (994 točk), 2. ekipa 3 – OŠ Primož Trubar (971 točk), 3. ekipa 19 – OŠ Vlado Miklavc (927 točk), 4. ekipa 17 – OŠ Ljubo Šercer (916 točk), 5. ekipa 11 – OŠ Ljubo Šercer (896 točk), 6. ekipa 13 – OŠ 7. maj Dobrova (878 točk), 7. ekipa 15 – OŠ Marjan Novak-Jovo (870 točk), 8. ekipa 22 – OŠ 7. maj Dobrova (805 točk), 9. ekipa 9 – OŠ Primož Trubar (804 točk), 10. ekipa 14 – OŠ Levstikove brigade (794 točk), 11. ekipa 20 – OŠ Brezovica (790 točk), 12. ekipa 21 – OŠ Krimski odred (787 točk), 13. ekipa 12 – OŠ Dolomitskega odreda (786 točk), 14. ekipa 16 – OŠ Vlado Miklavc (785 točk), 15. ekipa 10 OŠ Franc Leskošek-Luka (759 točk), 16. ekipa 18 – OŠ Levstikove brigade (726 točk), 17. ekipa 8 – OŠ Oskar Kovačič (725 točk), 18. ekipa 5 – OŠ Krimski odred (699 točk), 19. ekipa 6 – OŠ I. Bataljona Dolomitskega odreda (680 točk), 20. ekipa 26 – OŠ X. SNOUB Ljubljanska (668 točk), 21. ekipa 1 – Zavod za slepo in slabovidno mladino (659 točk), 22. ekipa 2 – OŠ Franc Leskošek Luka (543 točk), 23. ekipa 4 – OŠ Brezovica (489 točk).

BRANKO VRHOVEC

LAHKO BI OPRAVILI VEČ DEL NA VODOVJU

Res kasnije upravni organi?

Lani smo iz naše občine prispevali Območni vodni skupnosti Ljubljana – Sava 875 milijonov din vodnih povračil ali 7,25 odstotka vseh sredstev, ki jih je zbrala ta samoupravna interesna skupnost materialnega značaja, ki zajema 17,5 občin. Zapisali smo »povračila«, marsikdo pa verjetno ne ve, da je to kar šest povračil in sicer od proizvedene električne energije (59 din/MWh), od uporabljene vode (14,80 din/kub. m), od onesnažene vode – osnovno združevanje (506,40 din za E), od onesnažene vode – dodatno združevanje (207,60 din za E), od pitne vode (6,50 din na kub. m) ter od gramoza (600 din in mivke (1800 din) za kubični meter. To so bili prispevki ob izteku leta 1978.

Ker porabniki še vedno ne ločijo vodnega gospodarstva od komunalnega gospodarstva, tudi beseda večkrat steče o vodovodih in čistilnih napravah, kot o skrbi za nižinske in hudourniške vodotoke. Iz poročila o opravljenih vzdrževalnih delih na Ljubljani s pritoki, pa je mogoče natančno razbrati, za kaj so predvsem odgovorni vodarji. Lani so za drobno mrežo na Ljubljanskem barju potrošili skoraj 500 milijonov dinarjev, za II. fazo ureditve Škofljice 17,5 milijona dinarjev, za Iščico na Igu pa 124,5 milijona dinarjev. Opravljen je bil tudi odvod meteorne vode na cesti Jezero – Podpeč za skoraj 38 milijonov dinarjev. Med tistimi, ki opravljajo vzdrževalna dela na vodotokih so v naši občini tudi delavci Podjetja za urejanje hudournikov. Lani so naredili za 44,2 milijona pregrado v Gabrju nad Polhovim gradcem v Gaberškem grabnu, očistili zaplavlke sinodoidne pregrade za istem kraju v Petačevem grabnu za skoraj 98 milijonov dinarjev, obojestransko obrežno zavarovali s kamnito zložbo v suho Malo vodo v Brišah za 142,6 milijona dinarjev ter obnovili sistem kaštnih pregrad v Logu pri Polhovem Gradcu v Petričevem grabnu. Skupaj so torej PUHOVCI porabili za ta dela: v naši občini 259,5 milijona dinarjev.

Ker so taka vzdrževalna dela planirana po več let, vodotoki pa ne počivajo, poznajo pri OVS Ljubljana – Sava tudi intervencije. Med njimi so bile intervencije na Malem grabnu pod Dolgim mostom, na Spodnjem in Zgornjem Galjevcu, pod brvjo pri Tomišlju, na Iški v Iški vasi ter v Tomišlju, na Glinščici, Gradaščici pri Pekljaju ter na istem vodotoku pri Polhovem Gradcu.

Na zasedanju skupščine območne vodne skupnosti Ljubljana – Sava 17. maja so potrdili letošnji plan del, ki je sicer prilagojen novim obveznostim skupnosti zaradi združevanja denarja za Primorski in Belokranjski vodovod. Ker je združevanje sredstev spet doseglo okrog 40 odstotkov zbranih sredstev na ozemlju naše vodne skupnosti, so delegati zaostri vprašanje porabe tega denarja na ozemlju petih ljubljanskih občin v razmerju z neljubljanskimi občinami in ostalimi deli Slovenije. Delež Ljubljane se je lani znatno povečal v primerjavi z neljubljanskimi občinami, bil pa bi prav gotovo še večji, če izvajamo osrednjo čistilno napravo, ki zapade v program I. aneksa, če bi bila Ljubljana bolj pripravljena za reševanje vodnogospodarskih zadev. Na samoupravnih organih OVS Ljubljana – Sava že nekaj leta izjavljajo, da neljubljanske občine pravočasno pripravljajo dokumentacijo za dela na vodovju ali pri sofinanciranju vodovodov in čistilnih naprav, ljubljanske občine pa vedno kasnije. Včasih imajo občutek, da upravni organi ne poznajo dobro potrebe terena in, da se zelo počasi odzivajo nanje.

V Območni vodni skupnosti Ljubljana – Sava pa so tudi povečali udeležbo pri gradnji krajevnih vodovodov. Zaradi neugodnih bančnih pogojev so udeležbo povečali s 30 na 40 odstotkov vrednosti investicije.

Stane Jesenovec

Zdravljenje z ultrazvokom tudi v zdravstvenem domu na Viču

Potem, ko je naša rentgenologija dolga leta capljala za razvitim Zahodom, se ji zdaj obeta, da se bo tudi tu premaknilo na bolje. Malo pred novim letom so namreč v zdravstvenem domu na Viču spravili v tek poseben ultrazvočni diagnostični aparat, ki se tako po velikosti, kot po tehničnih lastnostih bistveno razlikuje od običajne rentgenske aparature, ki je v rabi pri nas. O tej koristni pridobitvi smo se v zdravstvenem domu na Viču pogovarjali z rentgenologom dr. Vitom Isteničem:

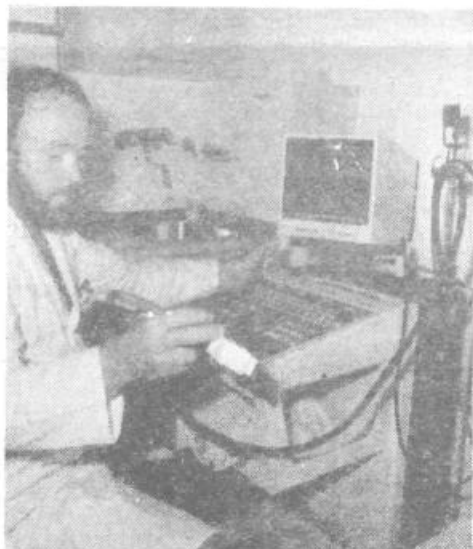
»Ta novi diagnostični aparat je primeren predvsem za preiskave trebušnih organov. V primerjavi z običajnim rentgenskim aparatom, je veliko cenejši in manjših dimenzij, ne terja pa tudi dragih adaptacij prostorov. Pri uporabi prav tako ne zahteva dragih materialov, tako kot rentgen, ki potrebuje kemikalije, filme, rentgenske folije in temnični material. Slika na aparatu je v bistvu prerez skozi organizem v poljubni ravnini. Na njej jasno vidimo na primer pulzacijo žil ali gibanje ploda. Gre pravzaprav za tako imenovano »Real Time« tehniko, ki se je v zadnjem času pokazala kot najbolj primerna in učinkovita. Tu v našem zdravstvenem domu bomo z aparatom pregledovali predvsem bolnike z obolenji jeter, žolčnika, vranice, ledvic, trebušne slinovke in drugih abdominalnih organov, medtem ko so organi, ki vsebujejo zrak (npr. želodec, črevo), manj primerni za pregled.«

Nasploh je novi ultrazvočni aparat Toshiba zelo pripraven za te vrste dejavnosti, saj je za nameček tudi zelo kakovosten in ne zahteva pogostih popravil. Sam delam z aparati tipa Toshiba že več kot deset let in imam z njimi v glavnem samo dobre izkušnje.«

Po mnenju dr. Isteniča, je nova diagnostična naprava, ki jo sicer izdelujejo na Japonskem zavoljo svoje ekonomičnosti primerna predvsem za nerazviti svet. V zdrav-

stvenem domu na Viču so jo dobili prek Holandije, zaradi prostorske stiske pa so sprva delali z njo le med odmorom in to kar v rentgenskem prostoru. Tako je bila že od samega začetka s pridom izkoriščena.

B. VRHOVEC

tudi zares dali v program, toda vsakič smo odpadli. Razlog: ni denarja. Res žalostno, če pomislim, da ima ribniška občina tu zraven prav vse svoje ceste asfaltirane.«

Toda če že nikakor ni dovolj cvenka v občinski mošnji, pa ureditev ceste po drugi strani vsaj malce zavira tudi neubranost med samimi krajanji. Nekateri (zunanj) kmetje, ki imajo zemljišče ob cestni trasi, namreč še vedno ne dajo potrebne soglasja. A to vaške može niti ne skrbi preveč; če bi se našel denar, pravijo, bi se tudi to uredilo. Tako pa bodo morali počakati vse tja do leta 1995.

Šola sameva

Podobno siziškovski pot, če ne še bolj, ubira tudi vaška podružnična osnovna šola (štirirazrednica). Odkar so pred kakimi desetimi leti v njej ukinili pouk, je šolsko poslopje resno načel zob časa, ki grozi, da bo sicer lepo zgradbo počasi povsem opustošil. O tem pravi mladi predsednik vaškega odbora Martin Virant: »Šola je bila ukinjena predvsem zavoljo premajhnega števila otrok, pa tudi zato, ker se je učiteljica odselila drugam. Skupaj jo je obiskovalo kvečjemu kakih petnajst otrok tu iz Dvorske vasi pa Male Slaveice, Škrlovice in Kožarjev, kar pa je bilo najbrž premalo.«

Po odhodu učiteljice so, kot je vedel povedati Janez Hočevnar, iskali nov ustrezen učiteljski kader, ker pa tega ni bilo, so pouk dokončno opustili. Zgradbo zdaj menda za silo vzdržuje matična OŠ Primož Trubar iz Velikih Lašč, nekaj prostorov pa koristi tudi občinski arhiv. Toda to najbrž ne more ustaviti njenega propada. »Če bi zdaj iskali uporabno dovoljenje zanjo,« pravi Martin Virant, »ga zanesljivo ne bi dobili.«

Potreba po trgovini

Farni zapiski in starjši krajanji vedo povedati, da je v Dvorski vasi že pred vojno šlo marsikaj narobe. Dvor-

Dvorska panorama: staro se kar ne more smakniti novemu

janke so še posebej v času najhujše krize tožile sorodnikom v Ameriko, kako hudo, da je tukaj. V pismih so neredko dobile odgovor, naj vendar le potrpijo, saj »vsaka stvar le en čas trpi kot je rekel Gašperjev sudat.«

In tako Dvorjani potrpežljivo čakajo. Čakajo tudi na trgovino, ki je še vedno nimajo, pa čeprav so jo imeli pred vojno in še nekaj let po njej. Kot se spominja Janez Hočevnar, jo je upravljala KZ Dvorska vas. Ko pa so se

začele težave in je trgovina začela poslovati z izgubo, je propadla – z zadrujo vred. »Od takrat moramo za vsako štruco kruha v Velike Lašče,« pravi Janez Hočevnar.

V vasi bi poleg tega nujno potrebovali tudi nov gasilski dom, saj zdajšen, iz 1928. leta, skorajda ni več vreden svojega imena. Še resneje pa škriplje v komunali. »Zdaj veliko pričakujemo od samoprispevka za komunalno ureditev KS Velike Lašče,« je poln optimizma Martin Virant. »S tem bo mogoča tudi boljša ureditev meteornih vod, saj zdaj ob nalivih teče voda pa vsej vasi. Kolikor se bo samoprispevek po petih letih podaljšal, pa bomo morda s tem lahko naposled uredili tudi kanalizacijo.«

Koristne pridobitve

Po drugi strani pa imajo v Dvorski vasi že od leta 1975 svoj vodovod. »To je vsekakor koristna pridobitev, toda voda je tako biološko kot kemično oporečna, zato se čudim, da je sanitarna inspekcija še ni zaprla,« je razgnil to pridobitev Martin Virant. »Vendar pa smo se tudi na tako vodo že navadili.«

Novi in stari predsednik vaškega odbora sta v skupnem razgovoru, ki je pritegnil tudi še nekaj drugih krajanov, nadrobila tudi, da so v kraju predlani dobili telefon (22 priključkov), da popravljajo vaško cerkev Janeza Krstnika in da mladi premorejo svojo 35 m smučarsko skakalnico, kjer vsako zimo, če je le sneg, prirejajo tekmovanja za pokal »Pepček«. Pred leti so se hoteli lotiti tudi regulacije vaškega potoka Široke vode, a je vse skupaj splavalo po vodi, ker niso dobili vseh potrebnih soglasij lastnikov.

Sobesednika pa sta za nameček navrgla še nekaj nena-
vadenih podatkov o kraju: v Dvorski vasi ne premorejo niti enega samega obrtnika, nimajo niti ene trgovine (pa čeprav so imeli pred vojno kar dve), v zadnjih dvajsetih letih pa so zgradili vsega kakih pet novih hiš...

BRANKO VRHOVEC